

A Rongyos Gárda

2019 május 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Magyar hazafiak ezrei próbálták megállítani az ország sorsának végzetbe rohanó szekerét.

Egy év híján száz év távlatából ma már úgy t?nhet, a trianoni országvesztés a vesztett világháború elkerülhetetlen következménye volt. Mégis, a ’18 novemberében aláírt padovai fegyverszünet és az 1920. június 4-én életbe lépett trianoni diktátum között eltelt másfél évben magyar hazafiak ezrei próbálták megállítani az ország sorsának végzetbe rohanó szekerét.

El?bb a tehetetlen Károlyi, majd a tomboló bolsevik uralom országveszt? tevékenységét látva több fegyveres szervezet, hazafias csoport alakult. Közülük talán a legismertebbek, a mai értelemben vett gerilla-hadviselés els? magyar hírmondói, a Rongyos Gárda katonái.

Els? ízben, 1919 áprilisában, Kecskemétt?l nem messze, Héjjas Iván repül?s f?hadnagy otthonában gy?ltek össze a tettre kész magyarok. Voltak közöttük gazdák, munkások, diákok, katonák, a nép egyszer?, de tenni akaró, áldozatkész fiai. Héjjas hét pontban foglalta össze terveit az egybegy?lteknek, az egyik így hangzott:

> Magyarország határai nem a maiak, hanem a háború el?ttiek. Ezekért és magyar fajunkért készek vagyunk bármelyik pillanatban éltünket adni.

A Monarchia veresége után a területrabló szomszédok azonnal akcióba léptek, a magyar közvéleményb?l azonban különösen nagy megdöbbenést váltott ki, hogy a háborút velünk együtt végigharcoló osztrákok is bejelentkeztek, hogy harapjanak egyet az ország testéb?l. A fegyverszünet után alig egy héttel, a frissen megalakult Német-Ausztria, élén a Karl Renner vezette államtanáccsal bejelentette igényét az általuk Német-Nyugat-Magyarországnak nevezett területekre. Az osztrákok a mai Gy?r-Moson-Sopron és Vas megyék jelent?s részére, azaz a Dunántúl hagyományosan ?rvidéknek nevezett régiójára tartottak igényt.

A béketárgyalásokon az osztrák vezetés mintegy 5400 négyzetkilométernyi területet követelt, hivatkozván a német nemzetiség túlsúlyára. Többek között K?szeget vagy Szentgotthárdot is német többség? városként tüntették fel.

Végül azonban csak kb. 4000 km2-t kaptak meg, ez a vidék ma a Burgenland nevet viseli, a tartomány székhelye Kismarton (Eisenstadt) lett, és ma is az.

A békét végül 1919. szeptember 10-én írták alá Saint Germainben. Az osztrák nemzetgy?lés ezt pár héttel kés?bb ratifikálta, és várta, hogy Budapest átadja a területet.

Tartva a magyar kormány ellenállásától Renner kancellár kihez máshoz, mint Eduard Benešhez fordult. A csehszlovák külügyminiszter természetesen támogatásáról biztosította Bécset. A magyar vezetés 1920 februárjában népszavazást kért a kérdéses területre, amit pár hónappal korábban még az osztrák fél is elfogadott, most azonban már hallani sem akartak err?l.

Az elkövetkez? id?kben a magyar kormány ugyan igyekezett kihasználni az osztrák belpolitikai változásokat, de nem jártak sikerrel. Az átadandó területet 1921 augusztusában ki kellett volna üríteni. Augusztus 27-én Sopronban a Széchényi téren hatalmas, feketébe öltözött tömeg búcsúztatta a honvédeket.

Ekkor azonban már komoly szervezkedések folytak a háttérben. A térségben megjelentek a rongyosok, mozgolódtak a Selmecbányáról el?zött diákok, a bánya- és erd?mérnöknek készül? f?iskolások több szász behívót küldtek szét: „A haza hív!”

Magyaróváron a gazdasági akadémia diákjai gyülekeztek, akik már hónapok óta toborozták az országért fegyvert fogni hajlandóakat. A felkelés felfegyverzését többek között a fölöstömi (fürstenfeldi) osztrák fegyverraktár kirablása biztosította, amit Francia Kiss Mihály osztaga hajtott végre. Több ezer puskát, mintegy 30 gépfegyvert és nagy mennyiség? töltényt zsákmányoltak.

Sopront augusztus 28-án kellett átadni az osztrákoknak, ez azonban nem történt meg. A városba megérkezett a Kismartonból kivonult csend?rzászlóalj Ostenburg Gyula ?rnagy vezetésével, aki kijelentette gr. Sigray Antal f?kormánybiztosnak: "Élve nem hagyom el Sopront."

Kitört a nyugat magyarországi felkelés, a Bethlen-kormány nyilvánosság el?tt ugyan nem támogathatta a felkel?ket, a háttérb?l azonban igen. A bevonuló osztrákokat Ágfalvánál Héjjas Iván és 120 embere puskat?zzel fogadta.

Embereit három 40 f?s csapatra osztotta Francia Kis Mihály, Maderspach Viktor és Kaszala Károly parancsnoksága alatt. Robert Dawy, a terület Bécs által kinevezett skót származású kormánybiztosa irataival együtt a gárdisták fogságába esett, a bevonuló területfoglalók pedig megfutamodtak.

A felkelés els? lövését Zubornyák Mátyás adta le, az els? h?si halottunk pedig Baracsi László, egy kecskeméti hentes fia volt. Ágfalván emlékm?ve van, melynek avatásán a lelkész a következ?t mondta: „A hely ahol állunk kicsi pont, de határk? egy nemzet életében!”

A lobbot vetett szikrát nem lehetett megállítani, az elkövetkez? hetekben a rongyosok ki?zték az osztrákokat ?rvidékr?l. A Bécs által egyszer?en csak banditának nevezett felkel?k kisebb csoportokban portyáztak, gerilla harcmodort folytattak, rajtaütéseket hajtottak végre, a háború a török id?k végvári harcainak korát idézte. Önfeláldozásuknak köszönhet?en Nyugat-Magyarország végül felszabadult.

A harcok eredményeként október elején aztán az olasz kormány mint közvetít? lépett fel Ausztria és Magyarország között. Az osztrákok beleegyeztek a tárgyalásokba, mert teljesen kiszorultak a területr?l, s?t Prónay Pál, a felkel?k egyik vezére október elején Fels??r f?várossal kikiáltotta Lajtabánságot, mint független államot. Állami jelképei, s?t saját bélyege is volt az újdonsült országnak.

A felek Velencében ültek tárgyalóasztalhoz, ahol az a megegyezés született, hogy a rongyosok kivonulása után a terület nagyobbik része Ausztriáé lesz, de Sopron és környékének lakosai népszavazást tarthatnak a hovatartozásukról. A december 14-e és 16-a között megtartott soproni szavazás eredménye ismert, a H?ség városa a miénk maradt, mindez a rongyosok nélkül nem történhetett volna meg.

A Rongyos Gárda tagjai kés?bb is aktivizálták magukat, 1938-ban az els? bécsi döntés el?tt átszivárogtak a Felvidékre, Kárpátaljára, mintegy el?készíteni a talajt.

Sok mindent elmond róluk a következ? történet. Egy ismeretlen rongyos gárdista sírja el?tt, az els? bécsi döntés, a Felvidék felszabadulása után lerótta kegyeletét a felvidéki származású Zórád Ern?, a magyar képregény megteremt?je. A következ? év tavaszán mikor a sírt kihantolták a magyar hatóságok, kiderült, hogy a saját édesapja sírja el?tt hajtott fejet pár hónappal ezel?tt.

A Rongyos Gárda a szovjet-finn háborúba is bekapcsolódott. Néhány tucat tagja a háború hírére azonnal északra indult, hogy kisegítsék a szorult helyzetbe került finneket, bár konkrét harci cselekményben már nem vehettek részt, a harcok véget értek. A Rongyosokat kés?bb ott találjuk a lengyelek oldalán is, a háború vége felé a Honi Hadsereg, a lengyel ellenállás oldalán küzdöttek a német, majd szovjet megszállók ellen.

Írta: Pomichal Richárd

ma7.sk

http://hungaryfirst.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló